

so v preteklem letu sicer narasli, vendar so se pa našla za znaten del teh tudi potrebna kritja.

6. Naložbe in organizacijski skladi so razvidni iz računa bilance.

7. Aktivno premoženje se je v preteklem letu povečalo. Lanské leto smo izkazali pasivne rezerve 100.391,22 Din, dočim so letos ta pasiva padla na 78.350 Din. Aktivno premoženje se je tedaj dvignilo za 22.041,22 Din.

8. Iz tekočega so se v preteklem letu nabavile tudi premičnine, kar je začetek premičnega premoženja naše organizacije. Doselej je bila organizacija brez vsakega inventarja, zato moramo z veseljem pozdraviti tudi ta korak. Izmed premičnin, ki so se nabavile moram omeniti: Pisalni stroj s potrebnó mizo, omara, polica za časopise in revije, 18 stolov, dve stenski uri, šapirograf in razne pedagoške knjige.

Račun »Zvončka«.

Kakor račun UJU, prav tako je tudi račun »Zvončka« podan v vsej svoji podrobnosti. Iz računa bilance vidimo, da so tudi tu terjatve kljub večkratnim opominom precej narasle. Naloga naša bo, da dolžne zneske čimprej izterjamo. Kar se vplačil tiče je bilo preteklo leto v splošnem, ne samo pri nas, temveč povsod precej mrtvo. Vzrok je gotovo splošno pomanjkanje gotovine.

V računu upnikov nimamo drugega, kakor Učiteljsko tiskarno.

Upravni stroški so se gibali v okvirju proračuna, tu pa tam sicer nekoliko preko njega, vendar so ostali z ozirom na vrnjene upravne stroške in na vplačane inserate v svojem ravnotežju.

S tem končam svoje poročilo in ga dam v razpravo.

Revizijsko poročilo.

Pred prehodom na debato o blagajniškem poročilu je podal v imenu revizijskega odbora tov. Fr. Skulj zelo obširno in izčrpno revizijsko poročilo. V njem se dotakne vseh posameznih postavk v računu in bilanci pov. UJU Ljubljana. Radi boljšega pregleda je bilo sklenjeno, da se poročilo razmnoži in pošlje vsem društvom na vpogled in v razpravo.

S tem je bilo zaključeno dopoldansko zborovanje. Popoldne pa so zborovali vsi posamezni odseki na deški osnovni šoli. Vsi sklepi sprejeti na sejah odsekov so bili predloženi skupščini v razpravo in potrdivet.

Drugi dan.

Ob otvoritvi nadaljevanja skupščine pozdravi tov. Skulj tov. Gnusa, Zaherla in pa tovariše vojake, ki so se udeležili delegacijskega zborovanja. Opazilo se je, da je prišlo drugi dan na zborovanje več tov. nedelegatov in je ceniti udeležbo na 180.

Raprava o blagajniškem poročilu

se je vršila skupno s čitanjem predlogov gospodarskega odseka. Debata je bila mestoma zelo živahna, posebno pri predlogu gospodarskega odseka, ki je predlagal črtanje v proračunu predvidenega zneska za samoizobraževalno akcijo — delegacija pa je z vsemi proti šestim glasovom odklonila ta predlog.

Pri predlogu o ustanovitvi »Učiteljske založbe«, se je razvilo živahno razpravljanje, ki se je raztegnilo tudi na razmerje do Učit. tiskarne in možnost prevzetja iste.

Med razpravo je bilo sklenjeno, da se vsem društvom priporoča, da plačajo enkratni prispevek po 5 Din za Đački dom v Beogradu.

Predlogi gospodarskega odseka.

Med razpravo o blagajniškem poročilu so bili sprejeti sledeči predlogi gospodarskega odseka:

»Učiteljski Tovariš« naj izhaja v mesecu juliju le dvakrat, to je pred in po pokrajinski skupščini ter v avgustu dvakrat, to je pred in po državni skupščini. Vsled tega se postavka za tisk. »Učit. Tovariša« zniža in se razbremenjena postavka: inserati. S tem se vzporedno zniža tudi poština.

Predlog tovariša poročevalca za postavko: korektor, knjižničar, poročevalci je bil sprejet s 14 proti 9 glasovom. Uprava listov poverjenjstva stane 20.400 Din, iz česar premajata upravnik 600 Din, upravnica in tipkarića 1100 Din mesečno, kar se odobri.

Postavka 2. v proračunu »Popotnik« se sprejme. Predlog urednika »Popotnika«, da se naknadno odobri že izvršeno izplačilo preveč izplačanega sotrudniškega honorarja v znesku 1150 Din, se sprejme. V bodoče pa naj se urednik točno drži višine dovoljene postavke.

Predlog »Popotnikovega« urednika, da se obseg »Popotnika« poveča na najmanj 3 tiskovne pole s prilogo v zadnji številki, s čemur bi se »Popotnik« podražil za ca. 33.000 Din se ne sprejme. Predlog tov. Flereta, da se poviša honorar uredniku na 6000 Din, sotrudnikom na 12.000 Din, se ne sprejme.

Postavka III. »Zvonček«, sprejeta.

Postavka IV. sprejeta s 16 proti 4 glasovom, da se o uspehu podpiranja in dela med učiteljskim naraščanjem natančno poroča.

Postavka V. Samoizobraževalna akcija, da predsednik po daljši debati na glasovanje. Za je glasovalo 9, proti 9 delegatov, vsled česar je odločil predsednik, da se ta postavka črta iz proračuna. (Ta predlog je delegacija zavrnila in ostane postavka v proračunu.)

Postavka VI. Potnine, je bila sprejeta s pripombo, da se kolikor mogoče šteti.

Postavka VII. Sprejeta.

Pri končnem glasovanju je bil proračun sprejet z gorenjimi popravki in pripombami.

Predlogi:

Predlog mariborskega učiteljskega društva naj bi se nabrani sklad za učiteljski na-

raščaj razdelil med mariborsko in ljubljansko oblast, se sprejme. Znesek 26.728 Din naj ostane naložen v glavni blagajni UJU, ki se naj po potrebi in zahtevi nakazuje.

V proračunu za leto 1928./29. je predvideno črtanje deleža Tvornice učil v znesku 1000 Din, kar se naj letos izvede. Sprejeto.

Predlog nadzorstva, da se povrne stroški tiskovne tožbe iz rezervnega fonda članom ožjega sosveta, ki so založili iz lastnega žepa 3000 Din, se enoglasno sprejme.

Prošnja bivšega blagajnika, da se revidira sklep lanske pokrajinske skupščine in se mu dovoli mesečno plačevanje 800 Din mesto 1500 Din za dobo 2 let, se odkloni z motivacijo, da naj to zadevo sam uredi z Učiteljsko tiskarno.

Prošnji tov. Žagarja za odpis dolga v znesku 517 Din, se ugodi.

Predlog ožjega sosveta, da pristopi organizacija UJU pov. Ljubljana kot član k zadrugi »Učiteljski dom v Ljubljani« z 10 del. a 100 Din ter enkratnim jamstvom in v isti višini 1000 Din k društvu »Učiteljski dom v Mariboru« brez jamstva, se sprejme.

Obrambni fond se ustanovi iz prihrankov proračuna in gospodarske akcije.

Ves material glede »Samopomoči« in bolezenskega zavarovanja se izroči gospodarskemu svetu, ki bo zadevo proučil, jo odstopil društvom v razpravo in pride pred prihodno pokrajinsko skupščino.

Zadevo »Gospodarska akcija« — »Učiteljska založba« — se je po stvarni debati navzočih rešila z resolucijo: Gospodarski svet predlaga, da se takoj sestavijo pravila za »Učiteljsko založbo«, predlože društvom v razpravo in odobrenje, da vsak član organizacije pristopi obvezno z enkratnim deležem a 5 Din in enkratnim jamstvom. Poverjeništvu pa naj stori potrebno, da se ta ustanova s 1. januarjem 1929 oživotvori.

Predlogu učit. društev: Celje, Slovenjgradec, Ljubljana, Ljubljanska okolica, Lj. tija, Logatec, ki so se izjavila proti enkratnemu prispevku 5 Din za dijaški dom v Beogradu, je sledil razgovor, ki se je zaključil z resolucijo: Delegaciji se priporoča, da sprejme sklep, da prispevajo vsa društva enkratni prispevek 5 Din zvišane članarine za dijaški dom v Beogradu.

Predlog, da naj se število delegatov na drž. skupščino omeji, se sprejme.

Predlog učiteljskega društva za okraj Velenje, da izterja Pov. UJU od društev za ostalo članarino do začetka novega šolskega leta se sprejme s spremembo — do 1. oktobra 1928.

Predlog učit. društva Radovljica, naj pov. UJU ustanovi odbor za gradnjo uradniških hiš, se doda nasvet, da naj vsak posameznik vstopi v tozadevne gradbene akcije in zadruge.

Predlog društva za Mežiško dolino radi kritja stroškov delegatom od strani glavnega blagajnika se pojasni, naj društva sama skrbijo za svoje delegate.

Predlog predsednika Učit. konvikta, da se vpelje obvezna članarina pri obeh domovih, se spremeni: Priporočamo učiteljstvu, da podpira oba Učit. doma.

Učiteljji nameščeni v ministrstvu v Beogradu prosijo za podporo. Se priporoča, da pov. razmišlja o virih in kritju, ki je potrebno za to svrho.

Sluhatelji absolventi višje pedag. šole. Pristop se bo uredil s sprejetjem novih pravil.

Predlog mežiškega učit. društva o prisilnem pristopu k Nabavljalni zadrugi.

Resolucija: Izvršnemu odboru predlagamo, da izposluje ukinitev naredbe o primoranem pristopu k Nabavljalnim zadrugam in pozivamo Zvezo državnih nameščencev, da nastopi proti temu in štiti članstvo.

Predlog nadzorstva:

Iz podanega poročila je razvidno, da je knjigovodstvo poverjenjstva UJU Ljubljana v vzornem redu, pregledano jasno v vseh podrobnostih, temeljito in istinito. Zato predlagava blagajničarju tov. R. Grumu in poverjeništvu absolutorij, obenem pa tov. Grumu za njegovo vestno in natančno uradovanje priznanje in zahvalo. Izražava željo, da se revizijsko poročilo pošlje vsem društvom v vpogled in uvaževanje.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Proračun.

Ko so bili predloženi in odobreni predlogi tiskovnega odseka se je vršila debata o proračunu. Delegacija je razpravljala o vsaki postavki zase.

Pri postavki za samoizobražbo je delegacija zavrnila predlog gospodarskega odseka, da naj se ta postavka črta in je bil sprejet predlog proračuna.

Postavka o honorarjih je izzvala med debato

neljub incident,

ki je dovedel do tega, da je tov. poverjenik podal ostavko za vse člane poverjenjstva. Ko pa je bil govornik od več strani zavrnjen in je nato tudi preklical svojo trditve ter je delegacija izrekla poverjeništvu soglasno zaupnico, je bil s tem incident poravnani in tov. Skulj je ostal s sotovariši na svojem mestu.

Sprejetje proračuna.

Za tem se je debatiralo še o potninah, prispevkih za Zvezo državnih nameščencev in za Učiteljski pevski zbor, nakar je bil proračun soglasno sprejet, brez vsakršnih izprememb.

Resolucija odseka za pravila

sprejeta dne 21. julija 1928 na pokrajinski skupščini v Celju.

Pokrajinska skupščina ugotavlja, da je Izvršni odbor UJU odklonil vse izpreminjavalne predloge, ki so šli za tem, da v novih

„Imam časa“

pravi razumna Mica. „Ne stojim po cele dni pred prerilnikom in se ne mučim s težkim pranjem perila. Zame to delo opravlja RADION in

varuje perilo!“

pravilih zavarujejo učiteljstvu Slovenije učinkovit vpliv na vodstvo naše državne organizacije in da mu ohranijo vso potrebno neodvisnost za lastno uspešno delo in krepek razvoj.

Ta odklonitev iz centralne uprave nam daje povod, da preciziramo danes svoje načelno stališče v pogledu naše državne organizacijske strukture v bodočnosti.

1. Učiteljstvo Slovenije vztraja na popolni samoupravi svoje organizacije. Svojemu vodstvu nalaga, da izdelava tekom treh mesecev prihodnjega šolskega leta pravila za »Zvezo učiteljstva Slovenije« ter tem odgovarjajoča enotna pravila za njene podružnice po okrajih. (Ta projekta se imata predložiti najpozneje v decembru t. l. vsem društvom v pretres in sklepanje).

2. Vse svoje kulturne, gospodarske in socialne ustanove bo vzdrževala in upravljala »Zveza učiteljstva v Sloveniji« neodvisno od centralne uprave državne federacije.

3. »Zveza učiteljstva v Sloveniji« stopa kot sestaven del v UJU, ki ga hočemo kot federacijo pokrajinskih učiteljskih zvez Jugoslavije.

4. Učiteljstvo Slovenije se zaveda nujne potrebe krepeke državne učiteljske federacije. Pripravljen je zato vsak čas prispevati gmotno in moralno za njeno administracijo v toliki meri, da bo moglo njeno vodstvo učinkovito braniti interese ljudske vzgoje, izobrazbe in svojih članov.

V to svrho nam morajo nova pravila UJU zagotoviti sledeče:

a) Pravno obliko federacije posameznih pokrajinskih učiteljskih zvez Jugoslavije.

b) Vpliv pokrajinskih zvez na centralno upravo sorazmerno številu njihovega članstva.

c) Možnost poleg mednarodnih vezi z inozemskim učiteljstvom tudi stikov z vsemi sindikalnimi organizacijami Jugoslavije.

č) Prepustitev vseh odnosov do posameznih fizičnih članov, kakor tudi organizacije raznih fondov in ustanov gospodarskega, kulturnega in socialnega značaja pokrajinskim učiteljskim zvezam.

d) Izdajanje centralnega glasila naše jugoslovenske federacije z obveznostjo naročitev za vsakega fizičnega člana vseh federiranih učiteljskih pokrajinskih zvez. To glasilo bodi do morebitno drugačnega sklepa skupščine UJU zgolj stanovsko politično glasilo in izhajaj tolikokrat, kolikorkrat je potrebno za obveščanje učiteljstva v vseh važnih šolskih in stanovskih zadevah. Izhajanje in cenó določi vedno glavna skupščina UJU.

5. Odklanjamo v celoti po centrali predložen osnutek novih pravil ter pozivamo vodstvo ljubljanskega poverjenjstva UJU, da nam za vsako cenó izposluje v novih pravilih tem načelom odgovarjajočo pravno podlago že na prihodnji glavni skupščini UJU.

(Konec poročila sledi v prihodnji številki.)

V. M.

DRAG. MIHAILOVIĆ, Beloševac, Srbija:

Ideja samoizobrazbe.*

V Sloveniji je ideja samoizobrazbe že poglajala korenine. Nihče je ne more tam več uničiti. Ljudski duh zahteva razvoja. Kam? Vsekakor v globino in širino. Drugače tudi ne more biti. Resnica je vedno v globini, a širina je njena komponenta. Za poet ljudskega duha je potrebno eno in drugo.

Te resnice so se zavedli tovariši v Sloveniji. Zato so vsi navdušeni za idejo samoizobraževanja. Toda kakega samoizobraževanja? Vprašanje je potrebno. Brez njega je delo na tej ideji nemogoče. Okoli tega vpra-

šanja se vodi polemika. Tu postopa »Učiteljski Tovariš« odlično, prijateljsko naklonjen resnici. Odprl je svoje predale tovarišem, da najdejo resnico.

In oni jo iščejo. Toda kje jo najdejo? Nekateri v delu na samoizobraževanju na podlagi sociologije, drugi na podlagi pedagogike, tretji pa na podlagi obeh znanstvenih disciplin. Prvo pot priporoča nek tovariš v 48. številki »Učit. Tov.« Drugo pot zastopa ognjevit tovariš Flerè Pavel, tretjo pa uprava poverjenjstva.

Namenjen sem, da tudi jaz povem nekaj o tem vprašanju. Treba je, da se čujejo glasovi z vseh strani naše države. To je ena izmed poti, po kateri bomo dospeli do našega duhovnega edinstva.

Toda treba je, da preidemo na vprašanje samo.

Učiteljeva izobrazba je bila odrejena dosedaj vedno po potrebah vladajočih. Vsled tega je bil intelektualni suženj rokodelec.

Uredništvo.

Zato ne dovolijo učitelju niti danes še, da bi prodrli v tajnost in razumevanje gibalnih sil družbe. Zakaj? Ker razumeti gibalne sile družbe pomeni večkrat delati na njegovi izpremembi. Tega pa nečajo oni, ki vladajo ljudsko družbo. Zato je današnje izobraževanje učitelja polubogoslovskega značaja.

Sicer pa se mora priznati, da ima današnja učiteljska izobrazba tudi strokovni značaj. Učitelj se uči v precejšnji meri strokovnih predmetov, ker jih potrebuje za svoje delo v šoli. Pedagogika in psihologija ga uče poučevanja. Zato izhaja učitelj iz šole predvsem s strokovnim znanjem. V svojem posebnem delu to znanje se ponavlja.

Razum tega učitelju ni treba bogve koliko osebnega napora, da postane dober poučevalec.

Vprašanje pa je, če odvisi samo od učitelja uspeh poučevanja. Ne! Od česa se postemakem? Od družabne okolice, v kateri stoji šola. In kaj pomeni to? Evo odgovora!

Poglejmo predvsem šolsko dečo. Opažujemo jo v šoli! Vse polno je malih, betežnih in bolehaliv. Zrasli so v tesnih in mračnih izbičah. Slabo so hranjeni, nedostavno obuti, prav nič vzgojeni. Odkod tako žalostno stanje šolske deče? Od socialnega položaja njihovih staršev. V borbi za obstanek puščajo roditelji svoje otroke brez dobre vzgoje. Njihov majhen zaslužek se bere na licih njihove deče.

Temu primeren je tudi pouk. Današnji pouk ne daje orožja za ostro borbo proti slabemu položaju večine članov današnjega družabnega ustroja. Zdi se, kakor da zanj to niti ne obstoja. Kaj daje današnji pouk šolski deči? Da čuva nad njo angel varuh; da dobri ljudje imajo radi dobre otroke; da morajo pridno moliti, pa da jim bo Bog pomagal in tem podobno. O vzrokih njihovega težkega življenja pa ni razmišljanja ni niti besede.

In končno šola. Zadnja briga gladajočih. Odkod to, da v današnji šoli ni prostora za vse otroke. Odkod to, da se prepušča skrb za materijalno stran življenja ljudske šole gospodarsko šibkim občinam? Odkod to, da stanice dijaka osnovne šole najmanj od vseh ostalih dijakov? Odkod to, da se protivijo napredni reformi ljudske šole konservativne sile naše družbe? Odkod to, da se v vprašanje šolske reforme kličejo sveti Sinodij in Episkopati na sodelovanje? Odkod to, da posluša Becker najnavadnejšega katoliškega škofa? Kdo je Becker? Prosvetni minister kulturne Nemčije. In drugi? Duhovnik. Odkod ta zveza ministra z duhovnikom?

Na vsa ta vprašanja ne dajeta pedagogika in psihologija nikakega odgovora. Ta vprašanja nazivata politična, a onedve se ne pečata s politikom. Za izvršitev šolske reforme je treba gotove socialne sile. Niti pedagogika, niti psihologija nista nikdar in nikjer jačila te sile. Zato se vprašanju šolskih reform vladajoče sile današnje družbe ne orijentirajo po pedagogiki in psihologiji, marveč po svojih lastnih interesih. Kaj tedaj? Kdo naj odgovori učitelju, ki si stavi taka vprašanja? Pedagogika ne odgovarja nanje. Vsa njena vrednost je v metodologiji. Vsa druga vprašanja, s katerimi se ona peča, se gibljejo izven okvirja vsakodnevnih šolskih potreb. Vsem tem zagovarja pedagogika današnje akademsko, skolastično, mrtvo šolo. V zapadnih državah so v borbi za reformo šole krepkeje zastopani duhovniki kot poklieni pedagogi. Duhovnik je prekosil pedagoga. Zakaj je to? Ker je duhovnik postal večja družabna sila od pedagoga.

Kdo naj torej odgovarja učitelju na gornja vprašanja, če ne more storiti tega pedagogika?

Na vsa ta vprašanja odgovarja sociologija. Kdor tega ne ve, tega izkoriščajo vladajoči krogi današnje družbe na škodo njega samega, šole in naroda in še celo več. Kdor ne zna sociologije, ta ne zna niti same pedagogike. Argentinski učitelj Julijo Barcos modro pripominja: »Qui ne connait que la pédagogie ne connait même pas la pédagogie«. Zapravimo si dobro to misel in ponavljajmo jo, dokler se je ne naučimo na pamet: »Kdor pozna samo pedagogiko, ne pozna niti pedagogike«.

Večkrat sem opazoval javno delo in poslušal socialne ideje učitelja z dobro strokovno izobrazbo. V šoli dober delavec, v družabni borbi nasprotnik naroda. Ni govoril proti narodu. Toda njegovo delo je bilo v resnici narodu škodljivo. Odkod to? Razumljivo: Individualna psihologija in današnja strokovna pedagogika ne gledata na facta. V njihju je nakopičenih mnogo besed brez smisla in značaja. Z njimi se današnji učitelji pitajo in napitajo. Zato so brez moči, ko stopijo v resnično življenje ter se jih ne morejo otresti. Zato ponavljajo neprestano te besede, a šola ostaja za življenjem in izven njega.

Naj konkretiziramo to misel: učitelj študira psihologijo, etiko, filozofijo ter stalno fiksira ideje in njegov razvoj. Toda kateri so pogoji njegovega razvoja. Odkod je vsebina otrokovega zanimanja? So li morebiti fiziološka svojstva, otrokovih možgan edini agens njegovega duševnega življenja? Ali je ta duhovni otrokov razvoj mogoče brez zunanjih pojavov, in sicer predvsem pojavov, ki živirajo iz socialnih odnošajev ljudi? Na vsa ta vprašanja ne more odgovoriti cela množica današnjega učiteljstva. Zakaj? Ker ga je zato onesposobilo njegovo današnje strokovno izobraževanje.

Tov. P. Flerè hoče, da se taka strokovna učiteljeva izobrazba še nadalje neguje in po glablja. Pa sledimo njegovim mislim. Vzemimo da je proučil današnji učitelj vse pedagogije in psihologe, etike in filozofije. Postal je pravi enciklopedist. Kljub temu šola ne bo postala živa ustanova, ki bi mogla času diktirati, temveč bo čas diktiral njej. Tudi če bi

mogla postati pedagogika samostalna, avtonomna veda, kakor to misli tov. Flerè, bi ne mogla diktirati svoji dobi ničesar.

Zakaj ne? Ker pedagogika ni bila nikdar in niti ne more biti nekaka bilka, ki raste nekje izven družabnega življenja. Pa še nekaj več od tega. Ona ni izven politike. Ima svoj oddelek, ki se zove teleologija. A kakor hitro imamo opraviti s to, že smo na družabnem terenu. Pedagoški cilji izven družabnih ciljev ne eksistirajo. A družabni cilji so bili vedno cilji vladajočih. Zato je vsaka pedagogika istočasno tudi politika. Vsi, ki ji pripisujejo nekaj nedolžen izven razredni in izven družabni izvor, so kratkomočno naivni. Vsi pedagogi s svojimi vzgojnimi cilji ter vsi filozofi s svojimi etikami prihajajo samo zato, da formulirajo politiko vladajočih in danem razvojnem momentu kake določene družbe.

Toda ali niso vzgojni cilji velikih pedagogov večni ideali, h katerim moramo težiti ali si moremo želeli kaj višjega, nego je vzgajanje človeka za človeka, kakor hoče to tov. Flerè?

Lepo geslo! Ali kakega človeka? Razume se: vestnega, dobrega, zmogljivega, sposobnega žrtvovati se za srečo drugih.

Dobro! Vestnega človeka. Ali kaj je to vesti? Kje so njene meje? Ali ni omejena po ljudski vesti? In po čem se ona formira ali ne po nekem namišljenem nadzemskem življenjem? Nasprotno: formira se po življenju na zemlji in vsled tega po zemeljskih interesih. Najprej po razrednem položaju in naposled po vseh ostalih. Toda ali oimamo biškiše, suženjske, razredne, podložiške in herojske vesti?

Dobrega človeka! A kaj je merilo za takega človeka? Dober človek pomeni za ljudi vedno pravzaprav šibak človek. Dober je oni delavec, ki se pusti izkoristiti do skrajnosti. Dobro je ono dete, ki je mirno in pokorno. Dobra je ona žena, ki ima sicer usta ali ne jezika in ki se suženjsko pokori svojemu možu.

Požrtvovalnega človeka! Vse polno je danes takih ljudi. A kaj so? Največ jih je po ječah. Kdo jih je spravil tja? Nasilniki. Se pa li upira današnja pedagogika temu nasilju? Ali štejejo današnji borci za socialno pravico v svojih vrstah strokovne pedagogije? Ne, nimajo jih. Strokovni pedagogi sanjajo, da bodo priklicale kraljestvo socialne pravice njihove sladkobne pripovedke. Treba je le uporabiti po njihovem mnenju prave pedagoške recepte, počakati, in kraljestvo pravice bo tukaj.

Dovolj tega! Človek današnje pedagogike je mumija, je človek v fateraju, proti takemu človeku je potreben človeški družbi aktiven borec in tvorec. Evo vam človeka! Tak nam je potreben: pionir in arhitekt. Pravi naprednjaki se ne zadovolje samo s spoznavanjem človeške družbe, oni jo hočejo tudi spremeniti.

V kateri smeri? V smeri boljše življenja za vse. Današnja strokovna pedagogika ni sposobna, da bi nas napolnila v to smer. Ona tiči globoko v konservativizmu in razredni ideologiji. Njena nevtalnost v današnji socialni borbi je groba nerestnost. Zato jo v učiteljski samoizobrazbi kot prvo in temeljno vedo odklanjamo. Cenimo jo le kot metodiko. V vsakem drugem oziru ji odrekamo prvovrstno vrednost. V svoji akciji za samoizobrazbo jo stavljamo na zadnje mesto. Tovariši naj jo študirajo sami po svojih osebnih potrebah.

Zakaj? Ker nam je potrebno radi naroda in radi šole, da smo aktivni borci in borci na polju družabnega in šolskega napredka. Za to naše delo nas današnja strokovna pedagogika samo onesposablja. Dokaz za to resnico je dejstvo, da današnje učiteljstvo ne stoji na čelu aktivnih družabnih borcev in pionirjev, marveč v vrstah onih, ki vlečejo kolo zgodovine nazaj.

Zato imajo v Sloveniji prav oni tovariši, ki obračajo svoje oči k sociologiji. Mi smo z njimi!

Detajlni program

za VIII. glavno učiteljsko skupščino Udruženja Jugoslovenskog Učiteljstva v Mariboru, ki se vrši 11., 12. in 13. avgusta 1928 v dvorani pivovarne „Union“ (Aleksandrova cesta).

RAZPORED:

a) Predhodni posli pred skupščino 11. avgusta (sobota).

I.

Seja Glavnega odbora UJU in dvorani pivovarne »Union« ob 9. uri predpolodne.

Dnevni red:

1. Poročilo Izvršnega in Glavnega odbora.
2. Predlogi za skupščino.
3. Sporazum za delo na konferenci.

II.

Konferenca Glavnega odbora in delegatov učiteljskih društev se vrši ob 16. uri v dvorani pivovarne »Union«.

Dnevni red:

1. Otvoritev konference in pregledovanje pooblastil v smislu čl. 14. pravil UJU in čl. 17. skupščinskega poslovnika.
2. Sporazum za volitve članov v posamezne odseke, zapisnikarjev in overovateljev zapisnika.
3. Sporazum za delo na skupščini.

b) VIII. GLAVNA SKUPŠČINA

12. avgusta (nedelja).

Dnevni red:

1. Otvoritev ob 8½ v Unionski dvorani.
2. Volitve potrebnih odsekov, zapisnikarjev in overovateljev zapisnika.
3. Pozdravi.
4. Poročilo o delu Glavnega in Izvršnega odbora.
5. Proračun za leto 1928./29.
6. Predlogi za skupščino.
7. Poročilo verifikacijskega odseka.
8. Iz skupščine Internacionalne federacije učiteljskih društev in kongres v Berlinu, referira g. Josip Škavič.
9. Učiteljska samoizobrazba, referira g. Alojzij Hreščak.
10. Mladinsko čtivo in književnost, referira g. Ljudevit Krajačić.

Opomba. Samo če ta dnevni red ne bo izčrpan, se nadaljuje skupščina popoldne ob 15. uri, drugače bodo delovali popoldne samo skuščinski odseki. Člani uporabijo ta popoldne za ogledovanje mariborske okolice ali pa posebnosti v Mariboru samem.

III. DAN (13. avgusta).

Dnevni red:

1. Pravila UJU.
2. Referati odsekov.
3. Resolucija.
4. Zaključek skupščine.

GLAVNA SKUPŠČINA UJU V MARIBORU.

(Navodila za delegate pov. UJU — Ljubljana.)

1. Glavna skupščina se bo vršila v dneh 11., 12. in 13. avgusta 1928 v Mariboru v dvorani »Union« (Aleksandrova cesta).
2. Delegati naj bodo na mestu 11. avgusta ob 16. uri, ko bo posvetovanje glavnega odbora z delegati vseh okrajnih učiteljskih društev.
3. Uverenje za četrtinsko vožnjo, legitimacije in članske karte smo že razposlali na predsednike vseh okrajnih učiteljskih društev. Vsačemu društvu smo dodali po več

Nadaljevalno šolstvo.

PRIPRAVLJALNI TEČAJ ZA UČITELJE KMETIJSKIH NADALJEVALNIH ŠOL.

Ljubljanski oblastni odbor priredi v času od 10. septembra do 6. oktobra t. l. štiritemenski tečaj za učitelje, ki se hočejo posvetiti pouku na kmetijsko nadaljevalnih šolah. Spritno kratkega učnega časa letošnji tečaj ne bo imel toliko strokovno-kmetijski, kot praktično pripravljalni značaj z namenom seznaniti učitelje kvalifikacije za poučevanje na kmetijsko nadaljevalni šoli ter se posvetiti statusno usmerjeni vzgoji zrelejših kmetijske mladine, da se prijavijo pri oblastnem odboru za sprejem v tečaj. Učiteljevalni tečaj ne učitelj, ki imajo že usposobljenostni izpit in so že nekaj let delovali na podeželskih šolah. (Za mlajše učitelje namerava prirediti oblastni odbor posebne, daljše tečaje).

Prijave naj se pošljejo oblastnemu odboru potem šolske uprave ter morajo biti pri sreskem šolskem nadzorniku najkasneje do 10. avgusta. Tečaj se vrši v Ljubljani, da se omogoči sprejem večjega števila prijavljenih. K stroškom, ki jih bodo imeli udeleženci, bo oblastni odbor prispeval v mejah proračuna. Glede potrebnega dopusta za udeležence bo oblastni odbor storil potrebne korake.

PRIPRAVLJALNI TEČAJ ZA UČITELJICE GOSPODINJSKIH NADALJEVALNIH ŠOL.

Ljubljanski oblastni odbor priredi v času od 10. septembra do 6. oktobra t. l. štiritemenski pripravljalni tečaj za učiteljice, ki se nameravajo posvetiti pouku na gospodinjskih nadaljevalnih šolah. Tečaj ima predvsem namen, vpeljati udeleženke v praktično šolsko delo ter jih seznaniti s sposobnostmi kmetijske kuhinje in kmetijskega gospodinjstva. Oblastni odbor želi, da se že letošnje jesen otvori nekaj gospodinjskih nadaljevalnih šol in hoče te šole tudi podpirati — toda pod pogojem, da učiteljice absolvirajo pripravljalni tečaj, ako niso že s praktičnim delom v tečajih za kmetiska dekleta dokazale svojo kvalifikacijo za pouk v nadaljevalnih šolah. Vabi zato one učiteljice, ki imajo resno voljo prevzeti in organizirati pouk na gospodinjskih nadaljevalnih šolah, da se prijavijo za sprejem pri oblastnem odboru. Prijave naj pošljejo potem šolske oblasti. Biti morajo najpozneje do 10. avgusta pri sreskem šolskem nadzorniku. Učiteljevalni tečaj se bo vršil v Ljubljani. K stroškom bo prispeval oblastni odbor v mejah proračuna. Glede dopustov bo oblastni odbor ukrenil vse potrebno.

Pripomba: Poverjeništvu UJU je dobilo pri oblastnem odboru ljubljanskem informacija, da lahko računajo udeleženci tečaja na podporo 300—400 Din za poedince, približno toliko, kolikor znaša prehrana v uradniški menzi. Poverjeništvu se bo potrudilo, da preskrbi tovararjem in tovararšam brezplačno stanovanje, tako da stroški za bivanje v Ljubljani ne bodo previsoki.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

II. IZOBRAŽEVALNI TEČAJ SLOVENSKEGA UČITELJSTVA V LJUBLJANI.

Na drugem meslu objavljamo program tega tečaja. Diskusija in sklepi letošnjega tečaja bodo posebno važni radi naloga delegacijske skupščine v Celju, da ima II. tečaj izdelati program naše samoizobraževalne akcije za l. 1928.-1929. ter položiti smernice za izvenšolsko delo slovenskega učiteljstva.

Obe nalogi sta temeljnega pomena za naše delo v bodočnosti. Potrebno je zato, da se udeležijo tečaja vsi izobraževalni krožki po svojih delegatih, da pa sodelujejo pri tem delu tudi vsi funkcijonarji naših društev radi našega enotnega in harmoničnega stremljenja.

Vabimo raditega vse, ki se zavedajo velikega pomena sistematičnega dela v šoli in izven nje za narodno blagostanje in kulturo, da se udeležijo tega tečaja. Dobrodošli so nam tudi vsi tovariši Hrvatje in Srbi, ki zasledujejo to akcijo slovenskega učiteljstva s simpatijami in zanimanjem že od njenega početka.

Opozarjamo vnovič na ugodnosti, ki jih bodo deležni vsi udeleženci tečaja brez izjeme, soli delegati krožkov ali ne.

Vsi zainteresirani, ki reflektirajo na brezplačno prenočišče ter hrano v uradniški menzi, morajo poslati svojo priglasitev najpozneje do 15. avgusta t. l. na naslov: Poverjeništvu UJU Ljubljana.

POZOR GDC. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužite se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potom korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krogom znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg št. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

Priporočam se za vsa slikaraka in fotografaka dela, povečane alike, pokrajinske razglednice, skupine šolskih otrok, legitimacije itd. Slikat grem tudi na deželo. Učitelji in dijaki popust. Zahtevajte cenik. Foto „REKORD“ Josko Šmuc, Ljubljana, Poljanska c. 12

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarja — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje.

J. C. KOTAR drogerija, parfumerija
Ljubljana, Sv. Petra c. 19